

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 13.10.2008
COM(2008) 640 konč.

2008/0194 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o čezmejnih plačilih v Skupnosti

(Besedilo velja za EGP)

(predložila Komisija)

{SEC(2008) 2598}

{SEC(2008) 2599}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Razlogi za predlog in njegovi cilji

Ta predlog uredbe o nadomestitvi Uredbe (ES) št. 2560/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o čezmejnih plačilih v eurih je rezultat revizije, ki jo Komisija izvaja od leta 2005.

Cilji te pobude so nadomestiti veljavno uredbo zaradi prilagoditve razvoju dogodkov na trgu (oblikovanje enotnega plačilnega območja v eurih), okrepiti varstvo pravic potrošnikov in zagotoviti ustrezen pravni okvir za razvoj sodobnega in učinkovitega plačilnega sistema v EU. Pobuda skuša tudi uskladiti opredelitve pojmov in besedilo Uredbe 2560/2001 z opredelitvami pojmov in besedilom Direktive 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu.

Splošni cilj revizije Uredbe je vzpostaviti notranji trg za plačilne storitve v eurih, na katerem obstaja učinkovita konkurenca in na katerem se režim za čezmejna plačila ne razlikuje od režima za nacionalna plačila, in s tem ustvariti precejšnje prihranke in koristi za širše evropsko gospodarstvo.

Splošno ozadje

Uredba (ES) št. 2560/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o čezmejnih plačilih v eurih je začela veljati 31. decembra 2001. Trenutno se uporablja za kreditne prenose, dvig gotovine na bankomatih in elektronska plačila (vključno s plačili s karticami) v eurih do zneska 50 000 EUR. Zagotavlja, da so stroški, ki jih ima potrošnik pri čezmejnem plačilu v eurih, enaki kot pri ustreznem plačilu v eurih v njegovi državi članici.

Uredba je dejansko znižala nadomestila za čezmejna plačila v eurih na raven nacionalnih nadomestil in spodbudila evropsko plačilno panogo, da v celotni EU vzpostavi plačilno infrastrukturo, ki je potrebna za vzpostavitev „enotnega območja plačil v eurih“ (območje SEPA – Single Euro Payments Area). Ta uredba se lahko torej šteje za začetek območja SEPA.

Člen 8 te uredbe je zahteval, da Komisija pripravi poročilo o njeni uporabi in predloži, če je to primerno, predloge sprememb. Sklepna ugotovitev iz poročila Komisije COM(2008) 64 z dne 11. februarja 2008 je, da bi bilo treba predlagati več sprememb Uredbe za odpravo naslednjih pomanjkljivosti, ugotovljenih med pregledom:

- potreba po razširitvi načela enakih nadomestil na neposredne bremenitve, da se vzpostavijo enaki konkurenčni pogoji za različne plačilne instrumente in prepreči, da bi bilo doseganje ciljev te uredbe ogroženo zato, ker za vse čezmejne elektronske plačilne instrumente ne bi veljalo načelo enakih nadomestil;
- težave pri izvrševanju, nastale zato, ker niso določeni pristojni nacionalni organi in

organi za zunaj sodno reševanje sporov v zvezi z Uredbo;

- oviranje notranjega trga plačil, ki ga povzročajo neenotne obveznosti statističnega poročanja o plačilni bilanci in nejasno področje uporabe člena o poročanju o plačilni bilanci.

Veljavne določbe na področju, na katero se nanaša predlog

Ker bi predlagane spremembe temeljito spremenile Uredbo 2560/2001, se predlaga njena razveljavitev in nadomestitev z novo uredbo. Uredba 2560/2001 v sedanji obliki ne rešuje navedenih težav. Poleg tega se tudi opredelitve pojmov in besedilo Uredbe 2560 razlikujejo od opredelitev in besedila Direktive 2007/64/ES, kar bi lahko povzročilo težave v zvezi s pravno skladnostjo.

Uslajenost z drugimi politikami in cilji Unije

Cilji predloga so skladni s politikami in cilji, za katere si prizadeva Unija. Prvič, izboljšali bodo delovanje evropskega trga plačilnih storitev. Drugič, na splošno podpirajo druge politike EU, zlasti politiko varstva potrošnikov (s poenotenjem in znižanjem nadomestil za čezmejna in nacionalna plačila v korist potrošnikov) in konkurenčno politiko z določitvijo enakih obveznosti, pravic in možnosti za vse subjekte na trgu ter poenostavitvijo čezmejnega zagotavljanja plačilnih storitev, kar povečuje konkurenčnost. So v skladu z načeloma boljše zakonske ureditve in zmanjšanja upravne obremenitve. S poenostavljanjem ekonomskih transakcij v EU prispevajo tudi k uresničevanju splošnih ciljev lizbonske strategije, tj. h krepitvi gospodarske rasti in ustvarjanju delovnih mest.

2. POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCENA UČINKA

Posvetovanje z zainteresiranimi stranmi

Posvetovalne metode, glavni ciljni sektorji in splošni profil vprašanih

Junija 2005 se je začela izvajati raziskava o učinku Uredbe 2560/2001 in s tem povezanih vprašanjih. V tej raziskavi so sodelovali organi držav članic, finančne institucije, trgovska združenja in potrošniške organizacije iz vseh držav članic EU. Sledilo ji je javno posvetovanje o besedilu Uredbe 2560/2001 in možnih spremembah (od oktobra do decembra 2005).

Potekala so redna posvetovanja Komisije, v katera so bili vključeni države članice, Evropska centralna banka, finančne institucije, potrošniške organizacije ter drugi socialni in gospodarski partnerji. Redno se je obveščalo oba posvetovalna odbora za plačila majhnih vrednosti (Skupino udeležencev na trgu pri plačilnih sistemih („Payment Systems Market Group“) in Skupino vladnih strokovnjakov za plačilne sisteme („Payment Systems Government Expert Group“)) in se z njima posvetovalo (zlasti decembra 2007 ter marca in junija 2008).

Vprašanja v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci so se obravnavala na več forumih. Na njih so sodelovali Odbor za monetarno, finančno in plačilnobilančno statistiko, Delovna skupina Eurostata za plačilno bilanco in Skupna delovna skupina na visoki ravni za uporabo plačilnih podatkov za plačilnobilančno statistiko, ki jo je ustanovila

Evropska centralna banka (september 2007–januar 2008). To vprašanje je bilo postavljeno tudi v dvostranskih pogovorih s predstavniki nacionalnih centralnih bank držav članic in panoge plačilnih storitev (Evropski svet za plačila).

Marca 2008 je bil organom (pripravljalcem plačilnih bilanc) 27 držav članic poslan vprašalnik, s katerim se jih je zaprosilo, naj ocenijo učinek morebitnih sprememb zahtev za poročanje o plačilni bilanci, okvirno predstavijo svoje prihodnje načrte za zbiranje statističnih podatkov in ocenijo stroške, če bi se spremembe izkazale za potrebne.

Povzetek odgovorov in njihovo upoštevanje

Vse zainteresirane strani so na splošno podprle določitev pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov v zvezi z Uredbo. Države članice in potrošniške organizacije so pozdravile razširitev načela enakih nadomestil na neposredne bremenitve, sprejela pa ga je večina predstavnikov plačilne panoge. Namero Komisije, da obravnava vprašanje obveznosti statističnega poročanja o plačilni bilanci na podlagi poravnave plačil, so banke toplo pozdravile, sprejela pa jo je večina držav članic. Maloštevilna manjšina držav članic je izrazila pridržke v zvezi s tem predlogom. Ti pridržki so bili analizirani v oceni učinka.

Razprave, odzivi in pisni prispevki zainteresiranih strani so se uporabili kot podlaga analize, predstavljene v dveh dokumentih Komisije: v Delovnem dokumentu služb Komisije o učinku Uredbe 2560/2001 na nadomestila bankam za nacionalna plačila (december 2006, SEC(2006)1783) in Poročilu o uporabi Uredbe 2560/2001 (februar 2008, COM(2008)64). Sklepna ugotovitev slednjega dokumenta je bila, da je treba predlagati spremembe Uredbe 2560/2001 za odpravo ugotovljenih težav.

Zbiranje in uporaba izvedenskih mnenj

Zunanje izvedensko mnenje ni bilo potrebno.

Ocena učinka

Komisija je opravila oceno učinka, navedeno v delovnem programu.

V oceni učinka so bila obravnavana tri glavna vprašanja, za katera je bilo v poročilu Komisije o Uredbi 2560/2001 iz februarja 2008 ugotovljeno, da so težavna. To so: potreba po razširitvi področja uporabe Uredbe na neposredne bremenitve, zahteve za statistično poročanje o plačilni bilanci, uvedene za čezmejne transakcije, ter odsotnost pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov v zvezi z Uredbo, vključno s pritožbami potrošnikov.

Možnosti v zvezi z razširitvijo področja uporabe Uredbe za vključitev neposrednih bremenitev so: (1) nerazširitev področja uporabe Uredbe na neposredne bremenitve; (2) spodbujanje samoregulacije panoge in/ali priporočitev regulativne dejavnosti držav članic in (3) sprejetje zakonodaje za razširitev področja uporabe Uredbe.

V skladu s sklepnimi ugotovitvami ocenjevalnega poročila bi bile pri tretji možnosti zaračunane cene nacionalnih in čezmejnih neposrednih bremenitev enake v vseh državah članicah. Potrošniki bi bili zavarovani pred morebitnim diskriminacijskim

oblikovanjem cen čezmejnih neposrednih bremenitev. Evropska podjetja bi pridobila še več, saj nastopajo tudi v vlogi prejemnikov plačil. S poenotenjem cen bi se zagotovili enaki stroški plačilnih transakcij za podjetja, ne glede na kraj plačnika.

Možnosti v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci so: (4) ohranitev obstoječega pragovnega zneska, v skladu s katerim ponudnikom plačilnih storitev ni treba poročati o plačilnih transakcijah za zneske, nižje od 12 500 EUR; (5) oblikovanje prostovoljne dodatne opcijske storitve (AOS – Additional Optional Service) v okviru območja SEPA, ki bi omogočila nadaljnje zbiranje statističnih podatkov na podlagi poravnave plačil; (6) spodbujanje prostovoljnega prilagajanja s strani držav članic; in (7) reševanje težav v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci z zakonodajo, s tremi podmožnostmi: (7a) zvišanje pragovnega zneska za oprostitev na 50 000 EUR; (7b) odprava obveznosti ponudnikov plačilnih storitev, da poročajo o plačilni bilanci na podlagi poravnave plačil; in (7c) zvišanje pragovnega zneska za oprostitev na 50 000 EUR, nato pa v drugi fazi do januarja 2012 odprava poročanja o plačilni bilanci na podlagi poravnave plačil.

Pri prednostni možnosti politike, tj. 7c, bi se stroški plačil znižali v največji možni meri in ne bi bilo upravnega razlikovanja med nacionalnimi in čezmejnimi plačili. Glede konkurence bi se dosegli enaki konkurenčni pogoji za ponudnike plačilnih storitev. Olajšala bi se uporaba čezmejnih plačilnih storitev. Zahteve za poročanje o plačilni bilanci bi se odpravile postopno, po uvodni fazi, v kateri bi se zvišal pragovni znesek za oprostitev poročanja. To bi pripravljavcem plačilne bilance omogočilo postopno prilagoditev svojih metod zbiranja podatkov zahtevanim spremembam, s čimer bi se kar najbolj zmanjšal učinek na kakovost statističnih podatkov plačilne bilance.

Možnosti, ki se nanašata na pristojne organe in organe za zunajsodno reševanje sporov sta (8) nedoločitev pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov in (9) določitev pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov, ki bodo reševali spore v zvezi z Uredbo.

Pri možnosti (9), ki je prednostna možnost politike, bi bile države članice naprošene, naj sporočijo, kateri pristojni organi bodo odgovorni za pravilno uporabo Uredbe na nacionalni ravni. Potrošniki in podjetja bi lahko omejili pravne stroške sodnih postopkov in pospešili rešitev sporov v zvezi s plačili z arbitražo in mediacijo.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

Povzetek predlaganih ukrepov

Predlog spreminja besedilo vseh obstoječih določb Uredbe 2560/2001. Poleg tega predlaga:

- razširitev načela enakih nadomestil za čezmejna in ustrezna nacionalna plačila, tako da se nanaša tudi na neposredne bremenitve;
- postopno odpravo obveznosti statističnega poročanja o plačilni bilanci, ki veljajo za ponudnike plačilnih storitev, do 1. januarja 2012;

- poziv državam članicam, naj določijo pristojne organe in organe za zunajsodno reševanje sporov, ki bodo učinkovito reševali pritožbe in spore v zvezi s tem predlogom.

Pravna podlaga

Člen 95(1) Pogodbe ES.

Načelo subsidiarnosti

Načelo subsidiarnosti se uporablja, ker predlog ni v izključni pristojnosti Skupnosti.

Države članice ciljev predloga ne morejo zadovoljivo doseči zaradi naslednjega razloga oziroma razlogov:

Čezmejna plačila v eurih zahtevajo pristop na ravni Skupnosti, ker se morajo v vseh državah članicah uporabljati enaki predpisi in načela, da se zagotovijo pravna varnost in enaki konkurenčni pogoji za vse zainteresirane strani na evropskem plačilnem trgu. Države članice imajo za dosego enakih rezultatov na voljo manj učinkovite instrumente. Alternativna možnost bi bil sistem dvostranskih sporazumov, vendar bi bila pogajanja za njegovo vzpostavitev v vseh državah članicah zahtevna in dolgotrajna, njegovo izvajanje pa drago in zapleteno.

Ukrep Skupnosti bo bolje uresničil cilje predloga zaradi naslednjega razloga oziroma naslednjih razlogov:

Ukrep Skupnosti bo jamčil popolno uskladitev predpisov v vseh državah članicah, zlasti bo odpravil preostale ovire za čezmejna plačila na ravni držav članic, kot so obveznosti poročanja o plačilni bilanci. Končni cilj znižati stroške čezmejnih plačil se lahko najbolje doseže na ravni EU.

Zainteresirane strani (zlasti države članice in plačilna panoga) na splošno soglašajo, da se lahko zastavljeni cilji politike najučinkoviteje dosežejo z ukrepom Skupnosti.

Predlog je zato skladen z načelom subsidiarnosti.

Načelo sorazmernosti

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti zaradi naslednjega razloga oziroma naslednjih razlogov:

Predlog ne presega tistega, kar je nujno za dosego njegovih ciljev. Državam članicam omogoča, da se odločijo glede imenovanja pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov in za to uporabijo obstoječe organe, če menijo, da so ustrezni. Glede statističnega poročanja se države članice lahko prosto odločijo za kako alternativno metodo zbiranja podatkov o plačilni bilanci, s katero bodo nadomestile poročanje na podlagi poravnave plačil.

Cilj predloga je čim bolj zmanjšati učinek sprememb na nacionalne organe, gospodarske subjekte in državljane. Države članice lahko uporabijo obstoječe upravne strukture in organe, da znižajo svoje stroške. Nadomestitev poročanja o plačilni

bilanci na podlagi poravnave plačil z drugimi metodami zbiranja podatkov bi morala precej znižati stroške statističnega poročanja za družbo v zadevnih državah članicah. Zaradi poenotenja stroškov nacionalnih in čezmejnih neposrednih bremenitev se ne bi smela povečati finančna ali upravna obremenitev zainteresiranih strani.

Izbira instrumentov

Predlagani instrumenti: Uredba.

Druga sredstva ne bi bila primerna zaradi naslednjega razloga oziroma naslednjih razlogov:

Cilj predloga je nadomestiti veljavno uredbo. V tem smislu in da se doseže čim popolnejša uskladitev brez potrebe po ukrepih za prenos v nacionalne zakonodaje, je ustrezno kot pravno obliko uporabiti uredbo tudi za ta predlog.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlog ne vpliva na proračun Skupnosti.

5. DODATNE INFORMACIJE

Poenostavitev

Predlog predvideva poenostavitev zakonodaje in upravnih postopkov za zasebnike posameznike.

Uskladitev besedila predlagane uredbe z Direktivo 2007/64/ES bi morala zagotoviti pravno skladnost in povečati jasnost obeh zakonodajnih aktov o plačilih, s čimer bi se poenostavil pravni okvir.

Postopna odprava obveznosti poročanja o plačilni bilanci na podlagi poravnave plačil naj bi po pričakovanjih zmanjšala upravno obremenitev ponudnikov plačilnih storitev v dvanajstih državah članicah, na katere bo ta predlog vplival, za 300–400 milijonov EUR na leto. Poleg tega projekcije ocene učinka in izkušnje držav članic, ki so že odpravile tako metodo poročanja, kažejo, da se bodo stroški poročanja za družbo znatno zmanjšali, ko bodo uvedene nadomestne metode zbiranja statističnih podatkov. V skladu z ocenami Evropske komisije ter ob upoštevanju vseh osnovnih predpostavk in pridržkov uporabljenega stroškovnega modela naj bi se letni stroški statističnega poročanja za družbe dvanajstih držav članic znižali s 600–800 milijonov EUR na 75–150 milijonov EUR. Na ravni posameznih držav članic bi se stroški poročanja za družbo lahko znižali v povprečju za tri- do štirikrat.

Razveljavitev veljavne zakonodaje

Sprejetje predloga bo povzročilo razveljavitev Uredbe (ES) št. 2560/2001.

Klavzula o pregledu/reviziji/časovni omejitvi veljavnosti

Predlog vključuje klavzulo o pregledu.

Evropski gospodarski prostor

Predlagani akt zadeva vprašanja EGP in ga je zato treba razširiti na Evropski gospodarski prostor.

Podrobna obrazložitev predloga

Cilj naslednjega kratkega povzetka je poenostaviti postopek odločanja z navedbo razlik med predlogom in veljavno Uredbo 2560/2001. Zaradi spremenjenih opredelitev pojmov se je spremenilo besedilo vseh členov. Vendar ostaja njihova vsebina v glavnem enaka, razen treh prej navedenih glavnih sprememb.

Člen 1 – vsebina in področje uporabe – temelji na členu 1 Uredbe 2560/2001. Poleg tega je v njem navedena tudi možna uporaba Uredbe tudi za druge valute in ne le za euro.

Člen 2 – opredelitev pojmov – razširja obseg opredelitve pojma „čezmejna plačila“ tudi na neposredne bremenitve. Druge opredelitve pojmov so v skladu s opredelitvami iz Direktive 2007/64/ES.

Člen 3 – nadomestila za čezmejna plačila – prilagaja člen 3 Uredbe 2560/2001 novim opredelitvam pojmov. Ponudniki plačilnih storitev so izrecno zavezani, da vedno poiščejo ustrezno plačilo.

Člen 4 – poenostavitev plačil – spreminja člen 5 Uredbe 2560/2001 ob upoštevanju razširjenega področja uporabe tega predloga.

Člen 5 – poročanje o plačilni bilanci – nadomešča člen 6 Uredbe 2560/2001. Državam članicam določa skrajni rok za odpravo obveznosti poročanja o plačilni bilanci na podlagi poravnanih plačil.

Členi 6, 7 in 8 – pristojni organi, pritožbeni postopki in zunajsodno reševanje sporov – so novi. Države članice zavezujejo, da vzpostavijo pristojne organe, pritožbene postopke in organe za zunajsodno reševanje sporov, da se zagotovi skladnost z Uredbo. Hkrati jih pozivajo, naj Komisijo obvestijo o teh svojih ukrepih.

Člen 9 – sodelovanje – je nov. Določa sodelovanje med pristojnimi organi in organi za zunajsodno reševanje sporov pri reševanju čezmejnih sporov.

Člen 10 – kazni – nadomešča člen 7 Uredbe 2560/2001. Države članice še poziva, naj Komisiji sporočijo podrobnosti o kaznih.

Člen 11 – uporaba za valute zunaj območja eura – nadomešča drugi del člena 9 Uredbe 2560/2001. Vsebuje tudi „starešinsko klavzulo“ za države članice, ki Uredbo že uporabljajo za svoje valute.

Člen 12 – klavzula o reviziji – nadomešča podobno klavzulo iz člena 8 Uredbe 2560/2001.

Člen 13 – razveljavitev – je nov. Razveljavlja Uredbo 2560/2001.

Člen 14 – začetek veljavnosti – nadomešča prvi del člena 9 Uredbe 2560/2001.

2008/0194 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o čezmejnih plačilih v Skupnosti

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 95(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije¹,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora²,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke³,

v skladu s postopkom iz člena 251 Pogodbe⁴,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za pravilno delovanje notranjega trga in da se poenostavi čezmejna trgovina v Skupnosti, je pomembno, da so stroški čezmejnih plačil v eurih enaki stroškom ustreznih plačil v državi članici. To načelo vzpostavlja Uredba (ES) št. 2560/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2001 o čezmejnih plačilih v eurih,⁵ ki se uporablja za čezmejna plačila v eurih in švedskih kronah do zneska 50 000 EUR.
- (2) Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o uporabi Uredbe (ES) št. 2560/2001 o čezmejnih plačilih v eurih, ki je bilo sprejeto 11. februarja 2008,⁶ je potrdilo, da so se zaradi uporabe Uredbe (ES) št. 2560/2001 dejansko znižali stroški čezmejnih plačil v eurih na raven nacionalnih stroškov in da je navedena uredba

¹ UL C, , str. .

² UL C, , str. .

³ UL C, , str. .

⁴ UL C, , str. .

⁵ UL L 344, 28.12.2001, str. 13.

⁶ COM(2008) 64 konč.

spodbudila evropsko plačilno panogo k izvedbi potrebnih ukrepov za vzpostavitev infrastrukture za plačila, ki se bo uporabljala v vsej Skupnosti.

- (3) V poročilu so obravnavane praktične težave, ki se pojavljajo pri izvajanju Uredbe (ES) št. 2560/2001. V sklepni ugotovitvi je bilo predlaganih več sprememb navedene uredbe za odpravo težav, ugotovljenih med postopkom revizije. Te težave se nanašajo na oviranje notranjega trga plačil, nastalo zaradi neenotnih obveznosti statističnega poročanja, težav pri izvrševanju Uredbe (ES) št. 2560/2001 zaradi pomanjkanja pooblaščenih pristojnih nacionalnih organov, odsotnosti organov za zunajsodno reševanje sporov v zvezi z Uredbo in dejstva, da Uredba ne vključuje neposrednih bremenitev.
- (4) Direktiva 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu⁷ določa sodobno zakonsko podlago za oblikovanje enotnega trga plačil v vsej Skupnosti. Za zagotovitev pravne skladnosti med obema pravnima aktoma je priporočljivo prilagoditi ustrezne določbe Uredbe (ES) št. 2560/2001, zlasti opredelitve pojmov.
- (5) Uredba (ES) št. 2560/2001 vključuje čezmejne kreditne prenose in čezmejna elektronska plačila. Vključuje tudi čezmejne čeke, vendar samo zaradi preglednosti. V skladu s ciljem Direktive 2007/64/ES, ki je omogočiti čezmejne neposredne bremenitve, je priporočljivo razširiti področje uporabe Uredbe. Za plačilne instrumente, ki obstajajo predvsem ali izključno v papirni obliki, kot so čeki, še vedno ni priporočljivo uporabljati načela enotnih nadomestil, ker jih že zaradi njihove narave ni mogoče obdelovati tako učinkovito kot elektronska plačila.
- (6) Ker je treba preprečiti drobitev plačilnih trgov, je ustrezno uporabiti načelo enakih nadomestil. V ta namen je treba za vsako kategorijo čezmejnih plačil določiti nacionalno plačilo z enakimi ali podobnimi značilnostmi, kot jih ima čezmejno plačilo, zlasti kar zadeva način odreditve, hitrost in stopnjo avtomatizacije.
- (7) Pomembno je, da se poenostavi izvajanje čezmejnih plačil s strani ponudnikov plačilnih storitev. V zvezi s tem je treba spodbujati standardizacijo, zlasti glede uporabe mednarodne številke bančnega računa (številka IBAN) in bančne identifikacijske kode (koda BIC). Zato je ustrezno, da se uporabnikom plačilnih storitev zagotovijo zadovoljive informacije o IBAN in BIC.
- (8) Neenotne obveznosti glede statističnega poročanja o plačilni bilanci, ki se uporabljajo izključno za čezmejna plačila, ovirajo razvoj enotnega trga plačil, zlasti v okviru enotnega območja plačil v eurih (območja SEPA). Priporočljivo je, da se v okviru območja SEPA postopno odpravijo te obveznosti poročanja na podlagi bančnih poravnav, ob upoštevanju časa, potrebnega za prilagoditev poročanja o plačilni bilanci v državah članicah na nadomestne metode zbiranja podatkov. Za zagotovitev neprekinjenega, pravočasnega in učinkovitega zagotavljanja statističnih podatkov o plačilni bilanci je priporočljivo še, da se zagotovi nadaljnje zbiranje enostavno dostopnih plačilnih podatkov, kot so številka IBAN, koda BIC in znesek plačila ali osnovni zbirni plačilni podatki za različne plačilne instrumente, če postopek zbiranja ne ovira avtomatske obdelave plačil in je lahko popolnoma avtomatiziran.

⁷

UL L 319, 5.12.2007, str. 1.

- (9) Da se omogoči zunajsodno reševanje sporov v primerih nepravilne uporabe te uredbe, morajo države članice določiti ustrezne in učinkovite postopke za vložitev pritožb ali prizivov ter reševanje sporov med uporabnikom plačilnih storitev in njegovim ponudnikom plačilnih storitev. Pomembno je tudi določiti pristojne organe in organe za zunajsodno reševanje sporov, če je ustrezno, z obstoječimi postopki.
- (10) Za nemoteno in pravočasno reševanje čezmejnih sporov v zvezi s to uredbo je ključno v Skupnosti zagotoviti dejavno sodelovanje pristojnih organov in organov za zunajsodno reševanje sporov.
- (11) Države članice morajo v nacionalni zakonodaji določiti učinkovite, sorazmerne in odvračilne kazni za neupoštevanje določb te uredbe.
- (12) Razširitev uporabe te uredbe z eura še na druge valute bi imela očitne koristi, zlasti glede števila zajetih plačil. Da se državam članicam, ki nimajo eura za svojo valuto, omogoči razširitev uporabe te uredbe na čezmejna plačila v nacionalnih valutah, je treba določiti postopek prigrasitve. Vendar bi bilo treba zagotoviti, da državam, ki že uporabljajo ta postopek, ne bi bilo treba uvajati nove prigrasitve.
- (13) Zaželeno je, da Komisija predloži poročilo o uporabi številke IBAN in kode BIC za poenostavitev izvajanja plačil v Skupnosti. Primerno je tudi, da Komisija predloži poročilo o uporabi te uredbe.
- (14) Zaradi pravne varnosti in jasnosti je treba Uredbo (ES) št. 2560/2001 nadomestiti.
- (15) Za zagotovitev pravne skladnosti med to uredbo in Direktivo 2007/64/ES, zlasti glede preglednosti pogojev in informacijskih zahtev za plačilne storitve ter glede pravic in obveznosti v zvezi z izvajanjem in uporabo plačilnih storitev, je primerno, da se ta uredba začne uporabljati 1. novembra 2009.
- (16) Ker ciljev predlaganega ukrepa države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se zaradi obsega in učinkov ukrepa bolje dosežejo na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tega, kar je nujno za doseg teh ciljev –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1
Vsebina in področje uporabe

1. Ta uredba določa pravila o čezmejnih plačilih v Skupnosti in zagotavlja, da so nadomestila za ta plačila enaka kot za plačila v isti valuti v državi članici.
2. Ta uredba se uporablja za čezmejna plačila do višine 50 000 EUR, izražena v eurih ali valutah držav članic iz člena 11.
3. Ta uredba se ne uporablja za plačila, ki jih izvršijo ponudniki plačilnih storitev za svoj račun.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „čezmejna plačila“ pomeni elektronske plačilne transakcije, ki jih odredi plačnik ali prejemnik plačila ali so bila odrejena prek slednjega, izvrši pa jih ponudnik plačilnih storitev ali njegova poslovalnica v eni izmed držav članic, zato da se da znesek denarja na razpolago prejemniku plačila prek njegovega ponudnika plačilnih storitev ali poslovalnice slednjega v drugi državi članici;
- (2) „plačilni instrument“ pomeni vsako osebno napravo oziroma naprave in/ali niz postopkov, dogovorjenih med uporabnikom plačilnih storitev in ponudnikom plačilnih storitev, ki jih uporabi uporabnik plačilnih storitev za odreditev plačilne transakcije;
- (3) „plačnik“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je imetnik plačilnega računa in odredi plačilni nalog v breme plačilnega računa, ali, če plačilni račun ne obstaja, fizično ali pravno osebo, ki izda plačilni nalog;
- (4) „prejemnik plačila“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je predvideni prejemnik sredstev, ki so bila predmet plačilne transakcije;
- (5) „ponudnik plačilnih storitev“ pomeni katero koli od kategorij iz člena 1(1) Direktive 2007/64/ES ter pravne in fizične osebe iz člena 26 navedene direktive;
- (6) „uporabnik plačilnih storitev“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki uporablja plačilne storitve kot plačnik ali prejemnik plačila ali oboje;
- (7) „plačilna transakcija“ pomeni dejanje pologa, prenosa ali dviga sredstev, ki ga odredi plačnik ali prejemnik plačila, neodvisno od osnovnih obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila;
- (8) „plačilni nalog“ pomeni navodilo plačnika ali prejemnika plačila njegovemu ponudniku plačilnih storitev, s katerim zahteva izvedbo plačilne transakcije;
- (9) „nadomestilo“ pomeni vsako nadomestilo, ki ga ponudnik plačilne storitve obračuna uporabniku plačilne storitve in je neposredno ali posredno povezano s plačilno transakcijo.

Člen 3

Nadomestila za čezmejna plačila in ustrezna nacionalna plačila

1. Nadomestila, ki jih obračuna ponudnik plačilnih storitev za čezmejna plačila, so enaka kot nadomestila, ki jih isti ponudnik plačilnih storitev obračuna za ustrezna plačila enake vrednosti v državi članici, iz katere se čezmejno plačilo nakazuje.
2. Ko ponudnik plačilne storitve zaradi zahteve iz odstavka 1 določa višino nadomestila za čezmejno plačilo, določi ustrezno plačilo znotraj države.

Člen 4

Ukrepi za poenostavitev avtomatizacije plačil

1. Ponudnik plačilnih storitev sporoči, kadar je to ustrezno, uporabniku plačilnih storitev mednarodno številko bančnega računa (številko IBAN) in bančno identifikacijsko kodo (kodo BIC) uporabnika plačilnih storitev.

Ponudnik plačilnih storitev poleg tega, kadar je to ustrezno, navede številko IBAN in kodo BIC uporabnika plačilnih storitev tudi na bančnih izpiskih slednjega ali njihovi prilogi.

2. Če je glede na naravo zadevne plačilne transakcije ustrezno, sporoči plačnik na zahtevo za transakcije, ki jih sam odredi, svojemu ponudniku plačilnih storitev številko IBAN prejemnika plačila in kodo BIC ponudnika plačilnih storitev prejemnika plačila.
3. Če je glede na naravo zadevne plačilne transakcije ustrezno, sporoči prejemnik plačila na zahtevo za transakcije, ki jih sam odredi, svojemu ponudniku plačilnih storitev številko IBAN plačnika in kodo BIC ponudnika plačilnih storitev plačnika.
4. Če je glede na naravo zadevne plačilne transakcije ustrezno, sporoči dobavitelj, ki prejme plačila, na katere se nanaša ta uredba, svojim kupcem za vse izdane račune za blago in storitve v Skupnosti svojo številko IBAN in kodo BIC svojega ponudnika plačilnih storitev.

Člen 5

Obveznosti poročanja o plačilni bilanci

1. Države članice z začetkom veljavnosti od najpozneje 1. januarja 2010 odpravijo nacionalne obveznosti v zvezi s poročanjem o plačilni bilanci na podlagi poravnave, ki veljajo za ponudnike plačilnih storitev v zvezi s plačili do 50 000 EUR.
2. Države članice najpozneje do 1. januarja 2012 odpravijo nacionalne obveznosti v zvezi s poročanjem na podlagi poravnave plačil, ki veljajo za ponudnike plačilnih storitev v zvezi s plačilnobilančno statistiko.
3. Brez poseganja v odstavka 1 in 2 države članice lahko nadaljujejo zbiranje zbirnih podatkov ali drugih enostavno dostopnih podatkov, če tako zbiranje izpolnjuje naslednja pogoja:
 - (a) ne vpliva na avtomatsko obdelavo plačil s strani ponudnikov plačilnih storitev;
 - (b) ponudniki plačilnih storitev ga lahko popolnoma avtomatizirajo.

Člen 6

Pristojni organi

1. Države članice določijo organe, odgovorne za zagotovitev skladnosti z določbami te uredbe.

Države članice o navedenih pristojnih organih obvestijo Komisijo v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe. Vsako naknadno spremembo v zvezi s temi organi takoj sporočijo Komisiji.

Člen 7 *Pritožbeni postopki*

1. Države članice določijo postopke, ki uporabnikom plačilnih storitev in drugim zainteresiranim stranem omogočajo predložitev pritožb pristojnim organom v zvezi z domnevnimi kršitvami te uredbe s strani ponudnikov plačilnih storitev.
2. Če je ustrezno in brez poseganja v pravico do vložitve tožbe na sodišču v skladu z nacionalnim procesnim pravom, pristojni organi v odgovoru obvestijo pritožnika o možnih zunajsodnih postopkih za pritožbe in za reševanje sporov, vzpostavljenih v skladu s členom 8.

Člen 8 *Postopki za zunajsodno reševanje sporov*

1. Države članice vzpostavijo ustrezne in učinkovite zunajsodne postopke za pritožbe in reševanje sporov med uporabniki plačilnih storitev in njihovimi ponudniki plačilnih storitev, za spore v zvezi s pravicami in obveznostmi, ki izhajajo iz te uredbe, za kar uporabijo obstoječe organe, če je to ustrezno.
2. Državne članice obvestijo Komisijo o teh organih v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe. Vsako naknadno spremembo v zvezi s temi organi takoj sporočijo Komisiji.

Člen 9 *Čezmejno sodelovanje*

1. Pristojni organi in organi za zunajsodno reševanje sporov iz različnih držav članic iz členov 6 in 8 dejavno sodelujejo pri reševanju čezmejnih sporov.

Člen 10 *Kazni*

1. Države članice določijo predpise o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev njihovega izvajanja. Kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice sporočijo te predpise Komisiji najpozneje do ... [v dvanajstih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe] in Komisijo takoj obvestijo o vseh njihovih naknadnih spremembah.

Člen 11
Uporaba za valuto, ki ni euro

1. Države članice, ki nimajo eura za svojo valuto in želijo razširiti uporabo te uredbe na svojo valuto, obvestijo Komisijo o svoji odločitvi. Obvestilo se objavi v Uradnem listu Evropske unije. Razširitev uporabe začne veljati 14. dan po navedeni objavi.
2. Državam članicam, ki so do začetka veljavnosti te uredbe že obvestile Komisijo v skladu s členom 9 Uredbe (ES) št. 2560/2001, ni treba poslati obvestila iz odstavka 1 tega člena.

Člen 12
Klavzula o reviziji

1. Komisija do najpozneje 31. decembra 2012 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Evropski centralni banki poročilo o uporabi številke IBAN in kode BIC v zvezi z avtomatizacijo plačil, ki mu predloži morebiten ustrezen predlog.
2. Komisija do najpozneje 31. decembra 2015 predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Evropski centralni banki poročilo o uporabi te uredbe, ki mu predloži morebiten ustrezen predlog.

Člen 13
Razveljavitev

Uredba (ES) št. 2560/2001 se razveljavi.

Sklicevanje na razveljavljeno uredbo se šteje kot sklicevanje na to uredbo.

Člen 14
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati 20. dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. novembra 2009.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik